

САДРЖАЈ

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ ЦИЉЕВИ И МЕТОДИ ИСТРАЖИВАЊА

	страна
1. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА	11
2. ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА	13
3. МЕТОДИ ИСТРАЖИВАЊА	14

ГЛАВА II

ПРАВО И ОВЛАШТЕЊЕ ЗА УРЕЂИВАЊЕ ОСНОВА ПОРЕСКОГ СИСТЕМА

1. ОСНОВА УРЕЂИВАЊА ПОРЕСКОГ СИСТЕМА.....	15
2. ФИСКАЛНИ СУВЕРЕНИТЕТ	16
2.1. Фискални суверенитет са аспекта организационе структуре државе	17
2.2. Компоненте фискалног суверенитета.....	18
3. ФИСКАЛНИ СУВЕРЕНИТЕТ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	19
3.1. Фискални суверенитет Босне и Херцеговине	20
3.2. Фискални суверенитет Републике Српске	22
3.3. Фискални суверенитет Федерације Босне и Херцеговине	22
4. ЗАХТЈЕВИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	23
4.1. Кључни елементи унутрашњег тржишта	26
4.1.1. Слобода кретања роба	26
4.1.2. Слобода кретања лица.....	27
4.1.3. Слободан проток услуга	28
4.1.4. Слободан проток капитала.....	29
4.1.5. Остали елементи унутрашњег тржишта и тржишта Босне и Херцеговине	29
4.2. Принципи Европске уније у области пореза.....	30
4.3. Споразум Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине о надлежностима у области индиректног опорезивања.....	32

5. ИНСТРУМЕНТИ РЕГУЛИСАЊА ДАЖБИНА.....	35
5.1. Начело законитости дажбина	35
5.2. Разлози за начело законитости	36
5.3. Кодификација дажбинских (фискалних) закона.....	37
6. ФИСКАЛНА УЛОГА И ЗНАЧАЈ ПОРЕСКОГ СИСТЕМА.....	38
6.1. Врсте јавних потреба према предмету и сврси задовољавања.....	39
6.2. Врсте јавних потреба према ширини интереса.....	39
6.3. Фактори који утичу на организовање задовољавања јавних потреба	40
6.4. Остали јавни приходи	41
7. ФИНАНСИЈСКА ДЈЕЛАТНОСТ ДРЖАВЕ.....	42

ГЛАВА III

ПОРЕСКОПРАВНИ ОДНОС

1. ОСТВАРИВАЊЕ СУБЈЕКТИВНОГ ПРАВА ДРЖАВЕ ДА УВОДИ ДАЖБИНЕ.....	44
2. ПОЈАМ И ВРСТЕ ПОРЕСКОПРАВНОГ ОДНОСА.....	47
3. СТРАНКЕ У ПОРЕСКОПРАВНОМ ОДНОСУ.....	48
3.1. Порески повјериоци	48
3.2. Порески дужници	50
3.2.1. <i>Порескоправна способност пореских дужника</i>	50
3.2.2. <i>Врсте пореских дужника</i>	51
4. ПОРЕСКИ ИМОВИНСКИ ОДНОС.....	53
4.1. Разлике пореског имовинског односа и грађанскоправног односа	54
4.2. Настанак пореске обавезе	56
4.2.1. <i>Настанак пореске обавезе код индиректних пореза</i>	56
4.2.2. <i>Настанак пореске обавезе код директних пореза</i>	57
4.3. Вријеме испуњења пореске обавезе.....	59
4.4. Посљедице неплаћања пореског дуга.....	60
4.5. Остали захтјеви (обавезе) из пореског имовинског односа.....	61
4.5.1. <i>Захтјев за поврат претплаћеног или погрешно плаћеног пореза</i>	61
4.5.2. <i>Захтјев за кориштење пореског кредита</i>	63
4.5.3. <i>Захтјев за пореску рефакцију</i>	63
4.6. Престанак пореске обавезе	64
4.6.1. <i>Плаћање пореза</i>	65
4.6.2. <i>Застарјелост као разлог за престанак пореског дуга</i>	66

4.6.3. Пребијање пореског дуга.....	67
4.6.4. Отпис пореског дуга	67
5. ПОРЕСКИ УПРАВНИ ОДНОС	68
5.1. Странке пореског управног односа.....	69
5.2. Садржина пореског управног односа	70
5.3. Предмет пореског управног односа.....	71
5.3.1. Обавезе чиђења	71
5.3.2. Обавезе нечиђења	76
5.3.3. Обавезе трпљења	76
5.4. Престанак пореског управног односа.....	77
6. ПРАВА ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА.....	78
6.1. Основне компоненте права пореских обвезника.....	80
7. КОНТРОЛНА ФУНКЦИЈА ПОРЕСКИХ ОРГАНА	82
7.1. Облици пореске контроле.....	84
8. РАДЊЕ ОТКРИВАЊА ПОРЕСКИХ КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА И ПОРЕСКИХ ПРЕКРШАЈА.....	86
8.1. Пореска кривична дјела	87
8.2. Порески прекршаји	88
8.3. Органи за вођење прекршајног поступка	90

ГЛАВА IV

ВРСТЕ И СТРУКТУРА ПОРЕСКОГ СИСТЕМА

1. ОПШТИ ПОЈАМ ПОРЕСКОГ СИСТЕМА.....	92
2. ФАКТОРИ КОЈИ УТИЧУ НА ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОРЕСКОГ СИСТЕМА.....	93
3. ВРСТЕ ПОРЕСКОГ СИСТЕМА	96
3.1. Порески монизам	96
3.2. Порески плурализам.....	96
3.3. Захтјеви у организовању пореског система	98
4. СТРУКТУРА ПОРЕСКОГ СИСТЕМА.....	99
5. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ДАЖБИНА	100
5.1. Субјекти дажбина	100
5.1.1. Дажбински повјерилац.....	101
5.1.2. Дажбински дужник	101
5.2. Дажбински извор	102

5.2.1. Доходак као извор дажбине	102
5.2.2. Потрошња као извор дажбине (пореза)	103
5.2.3. Имовина као објекат - извор дажбине	103
5.3. Предмет и покретач дажбине	104
5.4. Дажбинска основица	105
5.4.1. Врсте и начин утврђивања основице	106
5.5. Дажбинска стопа.....	107
5.5.1. Врсте дажбински стопа	108
5.5.2. Предности и недостаци прогресивног опорезивања	109
5.6. Дажбинска ослобађања и олакшице	109

ГЛАВА V

ГЛАВА V ВРСТЕ ДАЖБИНА (ФИСКАЛИТЕТА)

1. ДАЖБИНЕ КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЗА СВЕ ПОРЕСКЕ СИСТЕМЕ	110
2. ПОРЕЗИ	111
2.1. Појам и основне карактеристике пореза	111
2.2. Оправдање пореза	114
2.3. Циљеви опорезивања.....	115
2.4. Класификација пореза	117
2.4.1. Класификација пореза према правилима OECD-а	118
2.4.2. Класична класификација пореза.....	118
2.4.3. Економска класификација пореза	119
3. ЦАРИНЕ	120
3.1. Појам и улога царина	120
3.2. Разлика између царина и пореза	120
3.3. Циљеви увођења царина	121
3.4. Ефекти царина.....	122
3.4.1. Утицај царина на увоз.....	122
3.4.2. Утицај царина на домаћу производњу	123
3.4.3. Утицај царине на цијене	123
3.4.4. Кумулативно дејство царине	124
4. ДОПРИНОСИ	124
4.1. Појам и опште карактеристике доприноса.....	124
4.2. Разлике у односу на порезе и таксе.....	125
4.3. Оправдање за плаћање доприноса	125
4.4. Систем финансирања социјалног осигурања.....	127
5. ТАКСЕ	127

5.1. Дефиниција и карактеристика таксе	127
5.2. Разлике у односу на порезе и цијене	128
5.3. Таксена начела	129
5.4. Елементи таксе.....	129
6. НАКНАДЕ.....	130
6.1. Појам накнаде	130
6.2. Основна обиљежја накнаде.....	131
6.3. Групе накнада	132

ГЛАВА VI

СИСТЕМ ИНДИРЕКТНОГ ОПОРЕЗИВАЊА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

1. ОСНОВЕ СИСТЕМА ИНДИРЕКТНОГ ОПОРЕЗИВАЊА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	133
2. УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ	134
2.1. Надлежност Управе	134
2.2. Организација Управе.....	136
3. УПРАВНИ ОДБОР	139
3.1. Мандат чланова одбора.....	139
3.2. Начин гласања и кворум	140
3.3. Дужности одбора	140
4. СТРУКТУРА СИСТЕМА ИНДИРЕКТНОГ ОПОРЕЗИВАЊА	141
4.1. Порез на додату вриједност.....	142
4.1.1. Појам и историјски развој.....	142
4.1.2. Основне карактеристике пореза на додату вриједност	143
4.1.3. Начела пореза на додату вриједност.....	144
4.1.4. Стопе пореза на додату вриједност.....	145
4.1.5. Предности пореза на додату вриједност.....	147
4.1.6. Критике пореза на додату вриједност.....	148
4.2. Шеста директива Вијећа Европе	149
4.3. Порез на додату вриједност у Босни и Херцеговини.....	151
4.3.1. Разлози за увођење.....	151
4.3.2. Закодавно-правни оквир за увођење пореза на додату вриједност у Босни и Херцеговини	151
4.3.3. Предмет опорезивања	152
4.3.4. Пореска основица	153
4.3.5. Пореска стопа	154
4.3.6. Право на одбитак улазног пореза.....	154

4.3.7. Пореска ослобађања.....	154
4.3.7.1. Ослобађање без права на одбитак улазног пореза	155
4.3.7.2. Ослобађање са правом на одбитак улазног пореза (опорезивање нултом стопом).....	156
4.3.8. Регистрација обвезника.....	156
4.3.9. Пореска пријава	157
4.4. Акцизе.....	158
4.4.1. Појам акцизе.....	158
4.4.2. Акцизе у земљама Европске уније	159
4.4.3. Акцизе у Босни и Херцеговини	161
4.4.4. Путарина.....	163
4.5. Увозне и извозне дажбине (царина)	163
4.5.1. Успостављање јединствене царинске службе Босне и Херцеговине	163
4.5.2. Даљи правци развоја царинског система Босне и Херцеговине	165
4.5.3. Основна обиљежја царинског система Босне и Херцеговине.....	168
4.5.3.1. Царинска роба.....	169
4.5.3.2. Обавеза плаћања царине	170
4.5.3.3. Ослобађање од плаћања царине	171
4.5.3.4. Царински обвезник.....	173
4.5.3.5. Царинска вриједност	174
4.5.3.6. Царинска тарифа	175

ГЛАВА VII

ПОРЕСКИ СИСТЕМ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1. СТРУКТУРА ПОРЕСКОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ.....	176
2. ИМОВИНА КАО ОБЈЕКАТ ОПОРЕЗИВАЊА.....	178
2.1. Општа разматрања.....	178
2.2. Порез на имовину	179
2.2.1. Пореска ослобађања код пореза на имовину	180
2.3. Порез на наслеђе и поклон.....	181
2.3.1. Пореска ослобађања код пореза на наслеђе и поклон	181
2.4. Порез на пренос непокретности и права	182
2.4.1. Пореска ослобађања код пореза на пренос непокретности и права	183
2.5. Пореске пријаве пореза на имовину	183
3. ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА	184
3.1. Порез на употребу моторних возила	184
3.2. Порез на употребу чамаца пловећих постројења и јахти	185
3.3. Порез на употребу ваздухоплова и летјелица.....	185
3.4. Порез на регистровано оружје.....	186

4. ПОРЕЗИ ИЗ ПРИХОДА.....	186
4.1. Порез на доходак	186
4.1.1. <i>Општа разматрања</i>	186
4.1.2. <i>Законски опис пореског чињеничног стања пореза на доходак и Републици Српској</i>	188
4.1.2.1. <i>Порески обвезник</i>	188
4.1.2.2. <i>Предмет опорезивања</i>	188
4.1.2.3. <i>Пореска ослобађања</i>	189
4.1.2.4. <i>Пореске стопе</i>	190
4.1.2.5. <i>Плаћање пореза</i>	191
4.1.2.6. <i>Мјесто плаћања пореза</i>	191
4.2. Порез на добит	192
4.2.1. <i>Општа разматрања</i>	192
4.2.2. <i>Законски опис пореског чињеничног стања пореза на добит</i>	194
4.2.2.1. <i>Порески обвезник</i>	194
4.2.2.2. <i>Пореска основица</i>	196
4.2.2.3. <i>Порески подстицаји</i>	198
4.2.2.4. <i>Опорезивање добити страног правног лица</i>	199
4.2.2.5. <i>Опорезивање добити правног лица из Републике Српске на добит остварену у иностраној држави</i>	199
4.2.2.6. <i>Избјегавање двоструког опорезивања</i>	201
4.2.2.7. <i>Пореска стопа пореза на добит и пореска пријава</i>	202
5. ПОРЕЗ НА ИГРЕ НА СРЕЋУ И ЗАБАВНЕ ИГРЕ	202
5.1. Порез на добитак од игара на срећу.....	203
5.2. Порез од приређивања игара на срећу и забавних игара.....	203
6. СИСТЕМ ДОПРИНОСА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	204
6.1. Основна обилежја и начела.....	204
6.2. Основица доприноса.....	205
6.3. Обавеза исплатиоца и контрола уплате доприноса.....	206
7. ТАКСЕ	207
7.1. Административне таксе	207
7.2. Боравишне таксе	208
7.3. Судске таксе	210
7.4. Посебне републичке таксе	211
8. НАКНАДЕ.....	212
8.1. Накнаде за кориштење вода.....	212
8.2. Накнаде за кориштење шума.....	213
8.3. Накнада за кориштење земљишта.....	213
8.4. Накнаде за кориштење путева.....	214
8.5. Накнаде за експлоатацију минералних сировина.....	215
9. ПОРЕСКА УПРАВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	215
9.1. Организација пореске управе	216
9.2. Права пореских обвезника.....	217
9.3. Права и овлашћења пореских службеника.....	218
9.4. Даљи правци развоја пореског система Републике Српске	219

ГЛАВА VIII
ПОРЕСКИ СИСТЕМ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

	страна
1. ОПШТА РАЗМАТРАЊА.....	220
2. СТРУКТУРА ПОРЕСКОГ СИСТЕМА.....	221
3. ПОРЕЗ НА ПЛАТУ	222
3.1. Општа разматрања.....	222
3.2. Основица за обрачун пореза на плату	223
3.3. Пореска ослобађања и пореске олакшице.....	224
4. ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА	224
4.1. Општа разматрања.....	224
4.2. Пореска основица и пореска стопа	225
4.3. Пореска ослобађања и пореске олакшице.....	227
4.4. Избјегавање двоструког опорезивања	228
4.5. Пореска пријава	228
5. ПОСЕБАН ПОРЕЗ НА ЗАШТИТУ ОД ПРИРОДНИХ И ДРУГИХ НЕСРЕЋА.....	228
6. ДОПРИНОСИ	229
6.1. Стопе доприноса.....	229
6.2. Врсте доприноса	230
6.3. Обвезник доприноса.....	230
7. АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ.....	231
8. ПОРЕЗ НА ДОБИТ/ПРИХОД ФИЗИЧКИХ ЛИЦА	231
8.1. Општа разматрања.....	231
8.2. Пореска основица	232
9. ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	235
9.1. Општа разматрања.....	235
9.2. Пореска ослобађања пореска пријава и висина пореза.....	236
10. ПОРЕЗ НА ПРИХОД ОД ИМОВИНЕ И ИМОВИНСКИХ ПРАВА	237
10.1. Обвезник пореза и предмет опорезивања.....	237
10.2. Висина пореске стопе.....	238
10.3. Пореска пријава и рок плаћања.....	239
11. ПОРЕЗ НА ПРИХОД ОД АУТОРСКИХ ПРАВА ПАТЕНАТА И ТЕХНИЧКИХ УНАПРЕЂЕЊА.....	239
12. ПОРЕЗ НА ПОТРОШЊУ АЛКОХОЛНИХ И БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА У УГОСТИТЕЉСТВУ	240

13. ПОРЕЗ НА НАСЉЕЂЕ И ПОКЛОНЕ	241
14. ПОРЕЗ НА ДОБИТКЕ ОД ИГАРА НА СРЕЋУ	241
15. ПОРЕЗ НА ПРИХОД ОД ПОЉОПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ.....	242
16. ПОРЕСКА УПРАВА ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКА ПОЛИЦИЈА.....	242
16.1. Пореска управа.....	242
16.2. Финансијска полиција.....	243
16.3. Даљи правци развоја пореског система Федерације Босне и Херцеговине	244

ГЛАВА IX

ПОРЕСКИ СИСТЕМ БРЧКО ДИСТРИКТА

1. ОПШТА РАЗМАТРАЊА.....	245
2. СТРУКТУРА ПОРЕСКОГ СИСТЕМА БРЧКО ДИСТРИКТА.....	245
2.1. Порез на доходак	245
2.1.1. Предмет пореза на доходак	246
2.1.2. Основица пореза на доходак.....	247
2.1.3. Убирање пореза на доходак.....	248
2.2. Порез на добит од игара на срећу и порез за приређивање игара на срећу	249
2.3. Административне таксе	250
2.4. Судске таксе	250
2.5. Накнаде у Брчко Дистрикту	250
2.6. Пореска Управа Брчко Дистрикта	251

ГЛАВА X

ЗАКЉУЧАК

ЗАКЉУЧАК.....	251
---------------	-----

БИБЛИОГРАФИЈА	257
а) КЊИГЕ	257
б) ПУБЛИКАЦИЈЕ	258
ц) ЧЛАНЦИ	259
г) ПРАВНИ ПРОИСИ	260
е) ОСНОВНЕ СТРАНИЦЕ НА ИНТЕРНЕТУ	264